Stockholms läns landsting

Landstingsrådsberedningen

SKRIVELSE
2017-01-18

LS 2016-0261

Landstingsstyrelsen

Motion 2016:2 av Tara Twana (S) och Swapna Sharma (S) om kunskapen om kvinnors hälsa

Föredragande landstingsråd: Marie Ljungberg-Schött

Ärendebeskrivning

Tara Twana (S) och Swapna Sharma (S) har till fullmäktige lämnat en motion om forskning kring kvinnors hjärtsjukdomar och öppnande av särskilda stressklinker.

Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen besluta

att anse motionen besvarad.

Landstingsrådsberedningens motivering

Motionärerna skriver att det finns ett behov av mer forskning kring kvinnors hjärtsjukdomar för att kunna skapa förutsättningar till rätt medicinering och stresshantering. Landstinget har redan idag en god kunskap om könsskillnader inom hjärt-kärlområdet. Enligt landstingets budget för 2017 skall landstinget fortsätta att stödja forskning som är inriktad på att bidra till en mer jämlik och jämställd hälso- och sjukvård. Detta därför att det just är viktigt med en god förståelse kring könsskillnader vid olika behandlingar och mycket arbete görs för att utveckla en jämlik vård inom hjärtsjukdomar för kvinnor.

Som exempel kan nämnas att inom ramen för forskningsprogrammet 4D är hjärtsvikt en av de fyra diagnoser som landstinget fokuserar på. Ett av syftena med programmet är att forskningens resultat på ett effektivare sätt ska resultera i bättre prevention, behandling och bot. Landstinget bedriver också ett flertal utvecklings- och forskningsprojekt för att göra vården effektivare och bättre. Ett särskilt förskrivningsstöd har tagits fram för att stödja genusanpassad förskrivning av läkemedel.

Med ovanstående motivering konstateras att det redan finns en hög medvetenhet om könsskillnader på hjärt-kärlområdet, både inom professionen såväl som hos sakkunniga. Det är heller inte motiverat att införa särskilda enheter inom stressområdet, då det varken vore funktionellt eller evidensbaserat, vilket framgår av hälso- och sjukvårdsnämndens yttrande. Motionen anses därför besvarad.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 2 december 2016
Motion 2016:2
Hälso- och sjukvårdsnämndens protokollsutdrag den 27 september 2016 med S- MP- och V-ledamöternas muntliga reservationer
Hälso- och sjukvårdsförvaltningens tjänsteutlåtande den 17 augusti 2016

Iréne Svenonius

Marie Ljungberg Schött

Carl Rydingstam

Landstingsstyrelsens förvaltning
Landstingsdirektörens stab

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2016-12-02

LS 2016-0261

Handläggare:
Ingela Erneholm

Ankom
Stockholms läns landsting
2016 -12- 09
Dnr LS 2016-0261
Rotel V

Landstingsstyrelsen

Motion 2016:2 av Tara Twana (S) och Swapna Sharma (S) om kunskapen om kvinnors hälsa

Ärendebeskrivning

Tara Twana (S) och Swapna Sharma (S) har till fullmäktige lämnat en motion om forskning kring kvinnors hjärtsjukdomar och öppnande av särskilda stressklinker.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 2 december 2016
Motion 2016:2
Hälso- och sjukvårdsnämndens protokollsutdrag den 27 september 2016 med S- MP- och V-ledamöternas muntliga reservationer
Hälso- och sjukvårdsförvaltningens tjänsteutlåtande den 17 augusti 2016

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning
Tara Twana (S) och Swapna Sharma (S) har lämnat en motion om riktade medel till forskning kring kvinnors hjärtsjukdomar. Motionärerna vill också att landstinget öppnar enheter specialiserade på stresshantering.

Förvaltningen tycker att det är viktigt att öka förståelsen om könsskillnader och bredda kunskaperna kring olika behandlingar, för att kunna vidta åtgärder. Inom hjärt-kärlområdet finns det i dagsläget redan en medvetenhet inom professionen om genusskillnader och forskning på

området pågår. Särskilda enheter inom stressområdet bedöms inte vara funktionellt.

Bakgrund
Motionärerna skriver att det finns ett behov av mer forskning kring kvinnors hjärtsjukdomar för att kunna skapa förutsättningar till rätt medicinering och stresshantering. Därför föreslår de i motionen att landstinget ska rikta forskningsmedel till att öka kunskaperna om kvinnors hjärtsjukdomar och tydliggöra olikheter mellan könen inom området. Motionärerna vill också öppna enheter som är specialiserade på stresshantering och att dessa ska driva utvecklingen inom stressområdet.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har yttrat sig i ärendet.

Överväganden
Det är viktigt att öka förståelsen kring könsskillnader vid olika behandlingar för att kunna vidta åtgärder. Enligt landstingets budget för 2017, LS 2016-0257, ska landstinget fortsätta att stödja forskning som är inriktad på att bidra till en mer jämlik och jämställd hälso- och sjukvård.

Inom ramen för forskningsprogrammet 4D är hjärtsvikt en av de fyra diagnoser som landstinget fokuserar på. Ett av syftena med programmet är att forskningens resultat på ett effektivare sätt ska resultera i bättre prevention, behandling och bot. Hos äldre kvinnor är ofta symtom på och orsak till hjärtsvikt av en annan karaktär än hos män. Tecken på hjärt-kärlsjukdomar är ofta mindre tydliga hos kvinnor vilket kan medföra att kvinnor i mindre utsträckning än män utreds och behandlas på rätt sätt. Enligt hälso- och sjukvårdsnämnden finns det redan en hög medvetenhet om genusskillnader på hjärt-kärlområdet bland sakkunniga experter inom professionen. Landstinget bedriver också ett flertal utvecklings- och forskningsprojekt för att göra vården effektivare och bättre. Ett särskilt förskrivningsstöd har tagits fram för att stödja genusanpassad förskrivning av läkemedel.

Det finns alltså redan en medvetenhet om genusskillnader inom hjärt-kärlområdet och forskning på området pågår. Hälso- och sjukvårdsnämnden skriver i sitt yttrande att särskilda enheter inom stressområdet varken vore funktionellt eller evidensbaserat och att vården fortsatt bör bedrivas i nära dialog och förankring hos de specialistsakkunniga och företrädare för patientorganisationerna.

Mot bakgrund av detta anser förvaltningen att motionen ska anses vara besvarad.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet har inga ekonomiska konsekvenser.

Miljökonsekvenser av beslutet

I enlighet med landstingets Miljöpolitiska program 2012-2016 har hänsyn till miljön beaktats och slutsatsen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbedömning i detta ärende.

Malin Frenning
Landstingsdirektör

Anna Nergårdh
Chefsläkare

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

MOTION
2016-02-16

Ankom
Stockholms läns landsting
2016 -02- 16
Dnr. LS 2016-0261

2016:2

Motion av Tara Twana (S) och Swapna Sharma (S) om kunskapen om kvinnors hälsa

Varje år drabbas runt 15 000 svenska kvinnor av hjärtinfarkt, vilket är den vanligaste dödsorsaken för kvinnor. Nära en tredjedel av dem avlider vilket gör det till den vanligaste dödsorsaken för kvinnor, *Hjärt-Lungfonden och Vårdguiden.* Men fortfarande utförs det mesta av forskningen kring hjärtsjukdomar på män. Det gör att kunskapen om kvinnors hjärtan är oroväckande låg och leder till att kvinnor kan få en sämre behandling.

Medicinska erfarenheter visar att kvinnor har mer diffusa symtom än män, vilket gör att kvinnors hjärtproblem tar längre tid att upptäcka. Om vårdinsatserna dröjer blir det en allvarlig risk för kvinnornas hälsa. För drygt 20 år sedan kom den allra första studien om hur stress påverkar kvinnors hjärt-kärlsjukdomar, *Stockholm Female Coronary Risk Study.* Det var en tvärvetenskaplig studie där man undersökte kvinnor med hjärt-kärlsjukdom ur ett medicinskt, socialt och psykologiskt perspektiv. Den visade bland annat att kvinnor och män hanterar stress på olika sätt och att kvinnors stressituation påverkar hälsan. Men trots resultaten av denna studie saknas det fortfarande kraftfulla insatser för kvinnohälsan i det här avseendet.

Därför finns ett starkt behov av mer forskning kring kvinnor och hjärtsjukdom och möjligheter till rätt medicinering och stresshantering. Frågan om stresskliniker har fått ökad aktualitet efter att den borgerliga majoriteten i Stockholms läns landsting beslutat att lägga ner stresskliniken vid Danderyds sjukhus.

Med anledning av ovanstående föreslår Socialdemokraterna fullmäktige att besluta:

Att landstinget riktar forskningsmedel till att öka kunskapen om kvinnors hjärtsjukdomar och tydliggör olikheter mellan könen inom området

Att fullmäktige verkar för att det öppnar enheter som är specialiserade på stresshantering och att dessa ska få i uppdrag att driva utvecklingen inom stressområdet och vikten av förebyggande insatser i hela landstinget

Stockholm den 16 februari 2016

Tara Twana (S)

Swapna Sharma (S)

PROTOKOLLSUTDRAG 8/2016
§ 213

SAMMANTRÄDESDAG
2016-09-27

Justerat Anna Starbrink (L)
Dag Larsson (S)

Anslagsdatum 2016-09-29

Ankom
Stockholms läns landsting
2016 -09- 29
Dnr. LS 2016-0261

§ 213 Yttrande över motion 2016:2 av Tara Twana (S) och Swapna Sharma (S) om kunskapen om kvinnors hälsa

HSN 2016-0693

Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsen har begärt att hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motion 2016:2 om kunskapen om kvinnors hälsa. I motionen föreslår Tara Twana (S) och Swapna Sharma (S) att landstinget riktar forskningsmedel för att öka kunskapen om kvinnors hjärtsjukdomar och tydliggöra olikheter mellan könen inom området. Vidare föreslås att fullmäktige verkar för att det öppnas enheter som är specialiserade på stresshantering och att dessa ska få i uppdrag att driva utvecklingen inom stressområdet och vikten av förebyggande insatser i hela landstinget.

Yrkanden

1) Ordförande (L) yrkar bifall till förvaltningens förslag.
2) Dag Larsson (S), Susanne Nordling (MP) och Håkan Jörnehed (V) yrkar bifall till motionen.

Propositionsordning

Ordförande (L) ställer proposition på de två förslagen och finner att hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar enligt ordförandes yrkande.

Beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att till landstingsstyrelsen överlämna hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande som nämndens yttrande

att omedelbart justera beslutet.

Reservationer

Dag Larsson (S) anmäler att S-ledamöterna reserverar sig mot beslutet.
Susanne Nordling (MP) anmäler att MP-ledamöterna reserverar sig mot beslutet.
Håkan Jörnehed (V) anmäler att V-ledamöterna reserverar sig mot beslutet.

Vid protokollet/rätt avskrivet intygas
Lykke Ask-Harborg

Expedieras:
Landstingsstyrelsen
Akten

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2016-08-17

HSN 2016-0693

Handläggare:
May Blom

Hälso- och sjukvårdsnämnden
2016-09-27, p 23

Ankom
Stockholms läns landsting
2016 -09- 29
Dnr LS 2016-0261

Yttrande över motion 2016:2 av Tara Twana (S) och Swapna Sharma (S) om kunskapen om kvinnors hälsa

Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsen har begärt att hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motion 2016:2 om kunskapen om kvinnors hälsa. I motionen föreslår Tara Twana (S) och Swapna Sharma (S) att landstinget riktar forskningsmedel för att öka kunskapen om kvinnors hjärtsjukdomar och tydliggöra olikheter mellan könen inom området. Vidare föreslås att fullmäktige verkar för att det öppnas enheter som är specialiserade på stresshantering och att dessa ska få i uppdrag att driva utvecklingen inom stressområdet och vikten av förebyggande insatser i hela landstinget.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande, 2016-08-17
Motion 2016:2 av Tara Twana (S) och Swapna Sharma (S)

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i programberedningen för folkhälsa och psykiatri.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att till landstingsstyrelsen överlämna hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande som nämndens yttrande

att omedelbart justera beslutet.

Förvaltningens motivering till förslaget

Tecken på hjärtkärlsjukdom är ofta mindre tydliga hos kvinnor vilket kan medföra att kvinnor i mindre utsträckning än män utreds och behandlas på rätt sätt. Symtom av och orsak till hjärtsvikt hos äldre kvinnor är ofta av annan karaktär än hos män. Dessa problem, men också möjligheter, att förbättra vården för kvinnor med olika typer av hjärtkärlsjukdom är sakkunniga experter inom professionen i ökande och hög grad medvetna om. En rad utvecklings- och forskningsprojekt bedrivs inom Stockholms läns landsting (SLL) för att göra vården effektivare och bättre.

Området hjärtsvikt, med fokus på "det lilla stela hjärtat" som är särskilt vanligt hos äldre kvinnor, är ett av fyra områden inom forskningsområden in 4D-projektet, som drivs av SLL och Karolinska institutet tillsammans. Betydande forskningsmedel inom hjärta-kärlområdet delas årligen ut till vården via de så kallade ALF-medlen. Under

2015 anslogs 17 miljoner kronor i projektmedel för FoUU området kardiovaskulära och respiratoriska sjukdomar.

Inom läkemedelsområdet har ett särskilt förskrivarstöd tagits fram för att stödja genusanpassad förskrivning av läkemedel inom hjärta-kärlområdet. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, har i uppdrag att kartlägga sekundärprevention för hjärta-kärlpatienter inom SLL. En fokusrapport ska tas fram under hösten 2016.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen (HSF) bedömer inte att det idag bör avsättas ytterligare forskningsmedel för att "tydliggöra olikheter mellan könen" då detta är välkänt och numera beaktat inom forskning och vård. HSF anser inte heller att det är funktionellt eller evidensbaserat att "öppna enheter som är specialiserade på stresshantering" utan föreslår att vården också fortsättningsvis bedrivs så evidens- och kunskapsbaserat som möjligt genom nära dialog med och noga förankring hos professionen (SPESAK och Vårdsak inom området) och företrädare för patientorganisationerna.

Barbro Naroskyin
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Carl-Gustaf Elinder
Avdelningschef